

TRENDRAPPORT VRIJWILLIGE INZET 2021

NLvoorelkaar.nl

2020 WAS EEN JAAR OM (NOOIT) TE VERGETEN

2020 gaat hoe dan ook de geschiedenisboeken in. Het jaar waarin Corona niet alleen maar een biertje was, Positief niet alleen maar positief, Isolatie niet alleen iets was voor tussen de spouwmuur, de Jonge niet meer alleen met kaas geassocieerd werd en mondkapjes niet meer alleen bij doe-het-zelven nodig bleken.

Maar 2020 was ook het jaar waarin Nederland massaal voor elkaar klaar stond. Coronahulpinitiatieven verspreidden zich bijna sneller dan het virus, de pers omarmde alle hartverwarmende acties, nog nooit was de bereidheid om elkaar te helpen zo zichtbaar.

In het Coronahulponderzoek van juni 2020¹ bekeken we hoe Nederland erbij stond na de eerste golf. Ondanks het enorme gegroeide hulpaanbod bleek hulp vragen lastiger. Uit angst voor besmetting, versnippering tussen vraag en aanbod (kanalen), de voorkeur voor hulp van een bekende en een tekort aan huis-, tuin- en keuken-klussers. Vrijwilligers worstelden vooral met de vraag hoe zij makkelijk iets kunnen betekenen binnen de geldende coronamaatregelen. Maatschappelijke organisaties balanceerden tussen de vaak onduidelijke en steeds veranderende richtlijnen en de behoefte van de cliënt.

2020 heeft ons aan het denken gezet. Wat is de juiste strategie om zoveel mogelijk mensen te (laten) helpen? Nu, de komende maanden én de lange(re) termijn? Met

welke visie en strategie komen we samen het beste uit deze situatie? En als dit vaker gaat gebeuren, hoe zorgen we dat we ook dan het verschil kunnen maken?

De trends in dit rapport stomen je klaar voor 2021. De bijna 14.000 respondenten van dit onderzoek en meer dan 140.000 platformdeelnemers (big data analyse) schetsen een beeld van vrijwillige inzet in Nederland: wat zijn de trends en hoe kun je die toepassen?

**“DIT ONDERZOEK GEEFT EEN ACTUELE KIJK OP VRIJWILLIGE INZET
IN NEDERLAND, NU ÉN IN DE NABIJE TOEKOMST”**

-PROF. DR. LUCAS MEIJS

Tenslotte nog een grote *shout out*: dit onderzoek is eind 2020 uitgevoerd in samenwerking met prof. dr. Lucas Meijs, Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM). Dankjewel voor alles weer Lucas!

Veel leesplezier,

ANNE VAN ROOSMALEN

IMPACT adviseur NLvoorelkaar

PS: Delen mag, graag zelfs. Een linkje naar NLvoorelkaar.nl wordt heel erg gewaardeerd. Reacties en feedback zijn ook altijd welkom, je vindt mij/NLvoorelkaar o.a. op LinkedIn.

¹ Coronahulponderzoek juni 2020: <https://zakelijk.nlvoorelkaar.nl/7708-coronahulponderzoek/>

INHOUD

CORONAHULP	4
BEHOEFTE AAN KLETTERS EN KLUSERS (MAAR MINDER PRANGEND)	5
POPULAIR CORONAHULP AANBOD	6
WERVEN	7
WERVEN ANNO 2021: OPEN UITNODIGING OM BIJ TE DRAGEN	8
NOODZAAK VAN NLVOORELKAAR ALS WERVINGSKANAAL	8
WORSTELLEN MET FLEXIBILITEIT	9
ALGEMENE MARKETINGTRENDS DIE OOK BIJ VRIJWILLIGERS WERKEN	9
HULP VRAGEN	11
MEER HULPVRAGEN, MINDER NOODZAAK	12
CORONA ZORGT VOOR HOGERE HULPBEHOEFTE+ HOGERE DREMPEL.....	12
‘NIEMAND OM TE VRAGEN’ BELANGRIJKSTE REDEN	12
PLATFORM VERHOOGT ZELFREDZAAMHEID.....	13
EENZAAMHEID NOG STEEDS GROOTSTE VRAAG.....	13
PROGNOSE 2021: 20% MEER HULP NODIG	13
IMPACT MAKEN	15
NOG NOOIT WAS DE HULPBEREIDHEID ZÓ ZICHTBAAR	16
GROOTSE ANIMO VOOR VRIJWILLIGERSWERK IN 2021	16
JONGEREN WILLEN DE MEESTE IMPACT MAKEN IN 2021	16
11 DAGEN INZET PER VRIJWILLIGER PER JAAR BLIJVEN ONBENUT	17
43% NIEUWE GEZICHTEN	17
OMDENKEN LEVERT INZET OP	17
IMPACT OP DE WERELD, EEN ANDER ÉN JEZELF	18
VRIJWILLIGERSWERK WERKT IN 49% ALS EENZAAMHEIDSOPLOSSING	18
MATCHES, ONTMOETINGEN & IMPACT	19
IN 2020 MEER MATCHES, MAAR VÉÉL MINDER INZET	20
ODE AAN DE 60-PLUSERS DIE 65% VAN DE VRIJWILLIGE INZET REALISEREN	20
AFSLUITING DOOR PROF. DR. LUCAS MEIJS	22

CORONAHULP

CORONAHULP UPDATE: KLETSERS EN KLUSSERS BLIJVEN NODIG

Hoe staat het met coronahulp? Wordt er nog net zoveel gevraagd of geboden als in de eerste golf? Waar vallen de gaten?

Vlak na de **eerste golf** bleek uit ons coronahulponderzoek² dat **33% van de hulpvragers een onvervulde hulpbehoefte had, ondanks het enorme (groeierende) hulpaanbod.**

Angst voor besmetting, versnippering tussen vraag en aanbod (kanalen), de voorkeur voor hulp van een bekende en een tekort aan huis-, tuin- en keuken-klussers werden het vaakst genoemd als reden. Maar ook 34% van het hulpaanbod bleef onbenut. Ook hier waren versnippering, angst en de RIVM maatregelen zelf die het moeilijk maakten om iets voor een ander te betekenen.

Prof. dr. Lucas Meijs adviseerde in te zetten op het ophalen van hulpvragen door professionals die direct contact hebben met onze kwetsbare medeburgers. Een hele opgave, want juist deze professionals gaven aan te balanceren tussen de te algemene en snel wisselende landelijke maatregelen, vertraagd organisatiebeleid en wensen van cliënten.

Hoewel corona nooit weg is geweest, deed de tweede golf en strengste lockdown in december zijn intrede in Nederland.

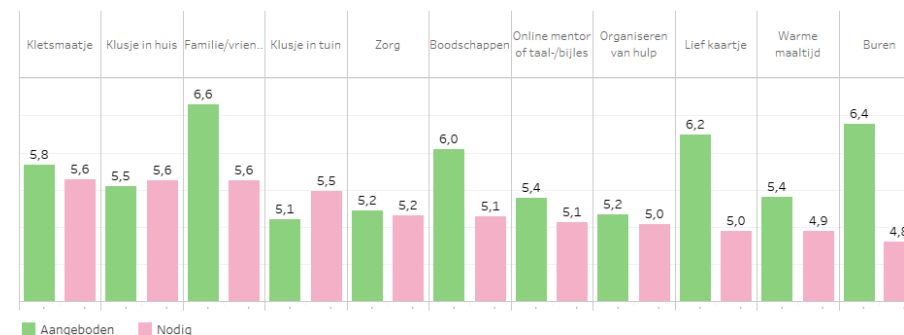
² Coronahulponderzoek juni 2020: <https://zakelijk.nlvoorelkaar.nl/7708-coronahulponderzoek/>

En wederom zagen we in de **2e lockdown een grote groei in solidariteit** en de behoefte van mensen om er voor elkaar te zijn in lastige tijden. Maar deze was minder groot dan in het voorjaar van 2020. Zo werden er meer dan twee keer zoveel bezoeken aan ons platform gebracht dan 'normaal' (dezelfde periode vorig jaar). Ook meldden zich bijna 3x zoveel nieuwe vrijwilligers aan. Ter vergelijking: in de eerste lockdown zagen we 11x zoveel vrijwilligers als normaal. In totaal gaat het om bijna **25.000 nieuwe vrijwilligers.**

Maar ook de hulpvragen groeien. Waar in de 1e lockdown de helft minder vragen geplaatst werden, zien we deze 2e lockdown dat er **dubbel zoveel vragen** geplaatst worden door particulieren (mensen die zelfstandig, zonder hulp van een organisatie) dan 'normaal'. Uit ons coronahulponderzoek (juni 2020) bleek dat NLvoorelkaar de meest gewaardeerde manier om hulp te vragen was na familie. Dat er nu zoveel mensen wederom hulp vragen via het platform lijkt dat weer te bevestigen.

BEHOEFTE AAN KLETSERS EN KLUSSERS (MAAR MINDER PRANGEND)

In dit onderzoek hebben we zowel hulpvragers als hulpaanbieders (vrijwilligers) gevraagd in hoeverre ze de *komende 3 maanden* (= eerste kwartaal 2021)

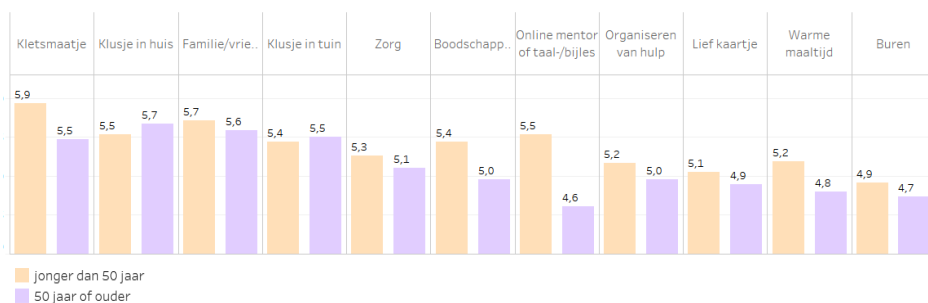
verschillende vormen van coronahulp nodig hebben of juist willen verlenen.

De **meest benodigde vormen van coronahulp blijken kletsmaatjes, hulp bij klusjes in huis en tuin en hulp van familie of vrienden te zijn.** Opvallend is dat zij 'slechts' een 5.6 scoren op een schaal van 1 (zeker niet nodig) tot 10 (zeker wel nodig). Deze volgorde zien we ook in big data analyses over de 2e lockdown. 54% van de hulpvragen blijkt

over sociaal contact te gaan, 35% over klusjes in huis en tuin (is 'normaal' 13%!) en tenslotte is er veel vraag naar taal/huiswerkmaatjes (15% vs 8% 'normaal'). Vergeleken met het onderzoek in juni valt op dat de vraag naar sociaal contact met 36% ruim boven de andere vormen uitstak (klusjes in huis: 29% en klusjes in tuin: 12%). Onze interpretatie is dat de behoefte aan kletsers en klussers ongeveer hetzelfde maar wel minder prangend is dan een half jaar geleden.

In de tweede golf blijkt de hulp van burens, een warme maaltijd en een lief kaartje het minst nodig (resp. 4.8, 4.9 en 5.0). Ook zijn er wat **verschillen** in coronahulp behoefte. In Noord-Nederland blijkt er meer behoefte te zijn aan een drietal coronahulpvormen: tuinklussers (5.9 vs 5.5 gemiddeld), boodschappenhulp (5.4 vs 5.1 gemiddeld) en een lief kaartje (5.3 vs 5.0 gemiddeld). De verschillen tussen dorpen en steden zijn klein: inwoners in dorpen scoren slechts een enkel punt hoger dan stadsbewoners op zowel behoefte als bereidheid. Alleen bij de coronavorm online mentor/taalles is deze verhouding omgedraaid, maar net zo klein.

Tenslotte valt het op dat het **juist de jongere doelgroepen zijn die aangeven meer hulp nodig te hebben**. Hulpvragers onder de 50 jaar gaven een hogere score aan 8 van de 11 coronahulpvormen dan de groep hulpvragers boven de 50. Het grootste verschil is online mentor of taal/bijles (0.9 punt). Gemiddeld is het verschil tussen beide groepen 0.4 punten.

POPULAIR CORONAHULP AANBOD

Het helpen van familie/vrienden (6.6), burens (6.4), schrijven van een kaartje (6.2) en doen van boodschappen (6.0) zijn gezien alle coronahulpinitiatieven de niet zo verrassende **populairste vormen**.

De big data analyse over het hulpaanbod over de 2e lockdown laat hetzelfde zien: 50% van het aanbod is in de categorie sociaal contact (11% populairder geworden), 39% taal en lezen (18% populairder geworden) en 36% boodschappenhulp (10% populairder). Tenslotte is het interessant om te zien dat de vragen over huisdieren op dit moment het vaakst reacties krijgen, de hond uitlaten was nog nooit zo populair als in deze lockdown.

De populairste vormen van coronahulp om aan te bieden zijn opvallend genoeg de minst *benodigde* vormen van hulp. Er lijkt hier dus sprake te zijn van een mismatch of gat tussen vraag en aanbod. Tussen dorp/stad, noord/zuid Nederland of leeftijd hebben we nauwelijks verschil gevonden.

Uiteraard komt het 'corona effect' in veel trends sterk naar voren dus lees ook even de volgende hoofdstukken van dit document.

“DOORDAT HET PLATFORM ZO TOEGANKELIJK IS KRIJG JE HET GEVOEL DAT HET HEEL NORMAAL IS OM OM HULP TE VRAGEN. IK ZIT AL 20 JAAR IN EEN SITUATIE WAARDOOR IK MEER HULP NODIG HEB, EN IK VOND DE DREMPEL DESTIJD VEEL HOGER.

MOGELIJK BEN IK ER ZELF WAT MEER AAN GEWEND, MAAR VOLGENS MIJ IS DIT OOK ECHT EEN MAATSCHAPPELIJK BEWUST ZIJN, AANGEWAKKERD DOOR DE PROBLEMATIEK RONDOM CORONA. IK VIND DE INZET WAARMEE DE MEESTE VRIJWILLIGERS WAARMEE IK IN CONTACT KOM ZICH COMMITTEREN HARTVERWARMEND EN HOOPGEVEND, ZOWEL VOOR MEZELF ALS VOOR ONS LAND.”

WERVEN

WERVEN ANNO 2021: OPEN UITNODIGING OM BIJ TE DRAGEN

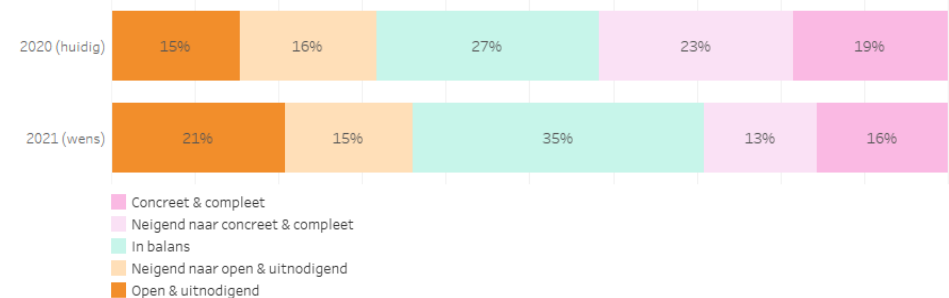
Hoe werf je de beste vrijwilligers voor jouw missie? Hoe vind je nieuwe gezichten? Wat is de waarde van een online wervingsplatform zoals NLvoorelkaar hierin? Welke trends voorzien we in 2021?

Een slimme wervingsstrategie voor vrijwilligers vormt één van de voorwaarden voor het behalen van je missie – en het maken van impact. Want niemand kan alles alleen! Geen wonder dus dat het internet bol staat van de tips. De ‘markt’ is groot: in theorie is elke Nederlander een vrijwilliger. Het bijzondere van deze markt is echter dat, in vergelijking met de banenmarkt, de verhoudingen precies omgedraaid zijn. **De vrijwilliger kiest.** De ‘werkgever’ (maatschappelijke organisatie of particulier op zoek naar hulp) krijgt dus de taak om te informeren/verleiden/inspireren.

In dit onderzoek geven 2.205 respondenten die voor een maatschappelijke organisatie op zoek zijn naar vrijwilligers, een kijkje in hun wervingsstrategie. Spoiler: **in 2021 gaan we meer open en uitnodigende vrijwilligersvacatures zien.** Deze vacaturestijl heeft als voordeel dat er veel ruimte is voor de wensen van vrijwilligers, bijvoorbeeld wat je kunt doen, wanneer, waar of hoe. In tegenstelling tot de in 2020 populairste stijl om vacatures compleet en concreet te beschrijven. Op deze manier wordt er veel duidelijkheid gegeven over taken en verwachtingen. Beide stijlen hebben uiteraard ook nadelen: open werven kan leiden tot een hogere mismatch (want te veel reacties, als dat al bestaat in onze sector?) en te concreet werven kan potentiële vrijwilligers afschrikken omdat ze zich niet herkennen in het gewenste profiel.

42% van de maatschappelijke organisaties geeft aan in 2020 zijn vacature met name compleet en concreet te schrijven versus 31% die het met name open en uitnodigend schreef. 27% zegt een balans te zoeken in deze twee stijlen. Voor 2021 zien we een verschuiving naar open en uitnodigend: 36% zegt zo te willen gaan werven. 35% gaat een balans tussen de stijlen zoeken en 29% is van plan compleet en concreet te werven.

> Je kunt vrijwilligersvacatures open & uitnodigend schrijven of concreet & compleet. Hoe schrijf jij ze en hoe zou je dat in 2021 willen?*

Fun fact: de respondenten zijn het hierin helemaal met elkaar eens. Er zijn nauwelijks verschillen in leeftijd, dorp/stad of regio in Nederland.

NODZAAK VAN NLVOORELKAAR ALS WERVINGSKANAAL

Van platformen, social media campagnes tot *good old* flyertjes door de brievenbus. De mogelijkheden om mensen te enthousiasmeren tot het doen van iets goeds zijn groot. 50% van de respondenten werkzaam voor een maatschappelijke organisatie geeft aan dat het NLvoorelkaar platform voor hen behoorlijk tot erg noodzakelijk is voor het werven van vrijwilligers. In de stad wordt de noodzaak meer gevoeld: 53% (versus 45% in dorpen). Slechts 6% vindt het platform niet noodzakelijk.

**“IK HAD GEEN IDEE HOE IK VRIJWILLIGERS ZOU KUNNEN BEREIKEN
MAAR MET NLVOORELKAAR IS DAT GELUKT”**

Het begint verdacht veel te lijken op slukreclame hier dus laten we snel kijken naar waar het beter kan. Want NLvoorelkaar is natuurlijk geen tovermiddel voor een

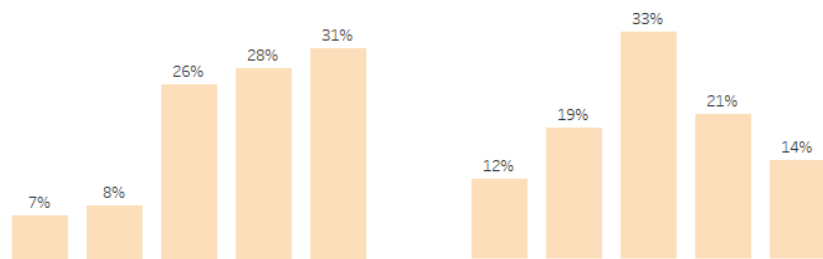

oneindig legertje aan vrijwilligers. Hoewel 30% van de maatschappelijke organisaties bijvoorbeeld aangeeft dat ze genoeg reacties krijgen via het platform, krijgt 69% nog niet voldoende reactie om haar vacatures volledig op te vullen. Voor de oplettende lezer: 1% van de respondenten (16 maatschappelijke organisaties) geeft aan té veel reacties te krijgen.

Geen tovermiddel dus, maar wél erg goed in het bereiken van nieuwe gezichten. Aldus 32% van de respondenten. Daarnaast worden het gemak en de veiligheid van het platform gewaardeerd.

WORSTELLEN MET FLEXIBILITEIT

De roep om meer flexibiliteit bij vrijwillige inzet lijkt steeds luider te klinken. Maar liefst 59% van de maatschappelijke organisaties herkent dit in de dagelijkse praktijk. 26% ziet dit een beetje terug en 15% ziet dit niet of nauwelijks terug.

HERKENBAARHEID IN DE PRAKTIJK

Schaal: 1 (helemaal niet) t/m 5 (heel erg)

MATE WAARIN HET LUKT DE PRAKTIJK HIEROP AAN TE PASSEN

Schaal: 1 (helemaal niet) t/m 5 (heel erg)

Lukt het dan ook om het vrijwilligerswerk hierop aan te passen? **31% geeft aan dat het inpassen van flexibiliteit in het werk niet of nauwelijks lukt.** 35% lukt het aardig tot heel goed en 33% van de maatschappelijke organisaties lukt het een beetje.

Ook bij het thema flexibiliteit zien we veel uniformiteit: leeftijd van de intermediair of werkregio (dorp/stad of Noord-, Midden-, Zuid-Nederland) maken nauwelijks verschil in de herkenbaarheid of mate waarin het lukt het werk hierop aan te passen.

Tip: Met flexibel vrijwilligerswerk maken mensen laagdrempelig kennis met jouw organisatie. Een paar flexibele ideeën:

1. **Bedenk welke taken niet dag- of tijdgebonden zijn en maak deze flexibel invulbaar.** Bijvoorbeeld het terugzetten van boeken in de bieb: dat kan prima de hele week, ook al is maandagochtend misschien het meest gewenst.
2. **Breng in kaart bij welke activiteiten extra mensen kunnen aanhaken om één keer mee te doen.** Bijvoorbeeld wandelen met ouderen of een praatmiddag.
3. **Creëer eenmalige evenementen of taken (of laat jouw vrijwilligers dit doen!).** Doe mee met NLDoet of Burendag, laat een nieuwe flyer ontwerpen, nieuwe foto's maken of laat die enthousiaste vrijwilliger interviewen.

"IK VIND HET GOED DAT ER ZO VEEL DIVERSITEIT IS IN HET VRIJWILLIGERSWERK. DE ÉÉN ZOEKT WEER IETS ANDERS IN HET WERK DAN DE ANDER OF HET PAST BETER BIJ DE ÉÉN DAN BIJ DE ANDER. DOORDAT HET ZO BREED IS, IS ER VOOR VEEL MENSEN RUIMTE OM DAADWERKELIJK IETS TE DOEN WAT BIJ JE PAST."

ALGEMENE MARKETINGTRENDS DIE OOK BIJ VRIJWILLIGERS WERKEN

Vrijwilligers zijn gewoon mensen en dus is het slim om wervingsstrategieën af te kijken van grote commerciële organisaties die uitgebreide budgetten hebben om te testen wat het beste werkt op het gebied van werving en activatie. Wie niet groot is moet slim zijn...

Over slim zijn gesproken: personalisatie is een grote marketingtrend die al een tijdje steeds 'slimmer' wordt. Zo zie je op social media content die precies bij jouw interesses, locatie én mening past (wat [Arien Lubach zo mooi uitlegde als de 'Fabeltjes Fuik'](#)). Zo ver is het in de vrijwilligerswereld nog niet, maar we zien wel dat **53% van de maatschappelijke organisaties hun vrijwilligersvacatures aanpast per kanaal.** Logisch eigenlijk: de doelgroep op een online platform is heel anders dan die de lokale krantjes doorspit. 32% plaatst overal dezelfde vacatures en 15% past de boodschap op sommige kanalen aan. Intermediairs boven de 50 passen vaker niets aan: 34% versus 29% van de intermediairs onder de 50. Ook in Zuid-Nederland wordt er vaker niks aangepast: 36% versus 31% in Midden- en Noord-Nederland.

Andere *upcoming* marketingtrends die interessant zijn voor het werven van vrijwilligers:

- **Humanisering.** Mensen vinden het steeds belangrijker om de mens achter een ‘merk’ (een maatschappelijke organisatie) te zien. Wat is de missie, visie en droom? Waar sta je voor? En misschien ook wel: waar worstel je mee? In plaats van wat de diensten of vacatures zijn. Kijk bijvoorbeeld naar Ben & Jerry’s die erg inspeelt op milieubewuste discussies.
- **Self-awareness.** Het sociaal bewustzijn van mensen groeit en steeds meer merken spelen hierop in. Maak dus duidelijk hoe jouw organisatie de wereld mooier maakt én hoe een persoon die bij jou vrijwilligt daarin bijdraagt. Je kunt ook de ironie opzoeken zoals grote merken dat doen door de tegenstelling (of wat wij de win-win noemen) aan te geven: je doet vrijwilligerswerk om er zelf beter van te worden én tegelijkertijd maak je ook nog impact.
- **User generated content.** Weer een Engelse term, maar deze trends zijn dan ook niet door ons verzonnen... Met de opkomst van bv Instagram Reels kunnen we steeds makkelijker onze eigen content maken. Laat vrijwilligers dus over jou vertellen in plaats van dat zelf te doen! Zo bereik je ook nog eens het persoonlijke netwerk en dus meer ‘nieuwe gezichten’ binnen vrijwilligerswerk.
- **Schermloze content.** Digitale content is makkelijker dan ooit om te maken én super passend tijdens een lockdown. Maar we zijn druk en zoeken vaak juist ontspanning wég van die schermen. Dat maakt dat kranten, radio, podcasts én papieren post in 2020 aan populariteit wonnen. Vertaling naar vrijwilligers werven: verspreid eens huis aan huis een inspirerend kaartje, flyer of krantje over impact maken, jouw missie en/of de mooie verhalen van vrijwilligers én diegenen die geholpen worden.

“Deze marketingtrends herken ik in de gewenste begeleiding van vrijwilligers. Of eigenlijk juist de soms niet-gewenste begeleiding. Kort door de bocht gezegd: pensionado’s willen geen baasje als ze vrijwilligerswerk doen. En ook jongeren willen alles juist zelf ontdekken en doen.”

De self-awareness groeit, er is lang niet altijd zoveel begeleiding nodig als we soms denken. Goed nieuws want dat betekent dat er meer tijd over is voor het werven van nieuwe gezichten of het begeleiden van hen die dit wel echt nodig hebben.”

Prof. dr. Lucas Meijs

Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM)

HULP VRAGEN

MEER HULPVRAGEN, MINDER NOODZAAK

Hulp vragen is lastig. Zo lastig, dat socioloog Lilian Linders er in 2010 zelfs de term 'vraagverlegenheid' voor bedacht. Hoe is het de mensen die in 2020 hulp nodig hadden vergaan? Hoe ontwikkelde de hulpbehoefte en vraagverlegenheid zich en wat mogen we voor 2021 verwachten?

In 2020 groeide het aantal mensen dat zelfstandig een hulpvraag plaatste op ons platform hard: 25% meer dan in 2019 en tijdens de 2e lockdown zelfs dubbel zoveel. Dit in tegenstelling tot vragen van maatschappelijke organisaties die juist met een kwart afnamen. In totaal zijn er meer dan 20.000 hulpvragen gesteld in 2020. Corona en de bijbehorende maatregelen verklaren beide trends en daar gaan we hieronder dan ook dieper op in.

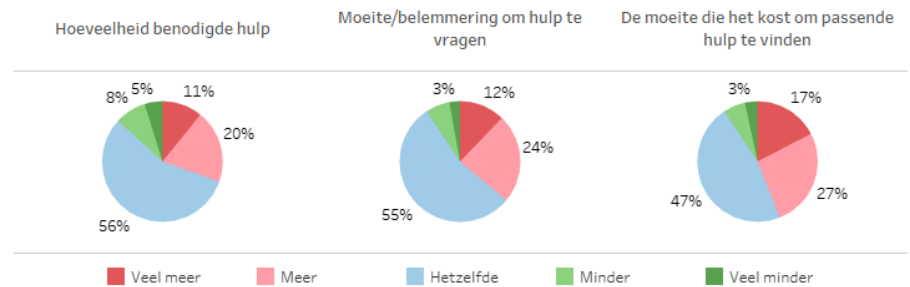
Wat opvalt is dat **ondanks de toename in gebruik, de waargenomen noodzaak is gedaald**. In 2019 gaf 61% van de particuliere hulpvragers aan het platform (erg) noodzakelijk te vinden om de benodigde hulp te vinden. Eind 2020 is dat 'nog maar' 51%. In Noord-Nederland loopt dit op naar 55% en ook de leeftijd maakt verschil: 38% van de hulpvragers tussen de 20 en 30 vinden het platform (erg) noodzakelijk vs 55% van de 80 plussers. Ook hier biedt het corona-effect verklaring: de coronahulpinitiatieven verspreiden zich in 2020 bijna nog sneller dan het virus.

CORONA ZORGT VOOR HOGERE HULPBEHOEFTE+ HOGERE DREMPEL

De corona(maatregelen) zorgden bij **31% van de hulpvragers in dit onderzoek voor meer behoefte aan hulp**. Voor 56% veranderde er niets en voor 13% was er juist minder behoefte. Hulp vragen werd echter ook moeilijker: 36% ervoer (veel) meer moeite of belemmeringen. Dat is iets minder dan tijdens de eerste lockdown³ toen 40% van de hulpvragers het moeilijker vond om hulp te vragen. En tenslotte moet hulp natuurlijk ook passend zijn: maar liefst 44% van de hulpvragers gaf aan dat dit door corona (veel) lastiger was.

³ Coronahulponderzoek juni 2020: <https://zakelijk.nl/voorelkaar.nl/7708-coronahulponderzoek/>

>In hoeverre heeft corona en de bijbehorende maatregelen invloed op ...?

Hoewel er tussen dorpen en steden nauwelijks verschil te bespeuren was, bleek wel dat respondenten in **Noord-Nederland door corona op alle vlakken meer nadelen ondervonden**: ze hebben iets meer hulp nodig (37% vs 31% gemiddeld), ze ervaren meer belemmeringen om dat te vragen (48% vs 36% gemiddeld) en hebben meer iets meer moeite om passende hulp te vinden (48% vs 44% gemiddeld).

Gezien de verwachtingen rondom het coronavirus is 2021, zal deze trend zich in 2021 blijven voortzetten. Gezien de strengheid van de 2^e lockdown, de duur van de maatregelen en de krapte in de gehele gezondheidszorg verwachten we zelfs een stijging in de hulpbehoefte, vraagverlegenheid en moeite die het kost om passende hulp te vinden.

"IK BEN BLIJ DAT DE WEBSITE BESTAAT. DAT IS DE ENIGE MANIER DIE IK HIER HEB OM DE HULP TE VINDEN DIE IK NODIG HEB!"

'NIEMAND OM TE VRAGEN' BELANGRIJKSTE REDEN

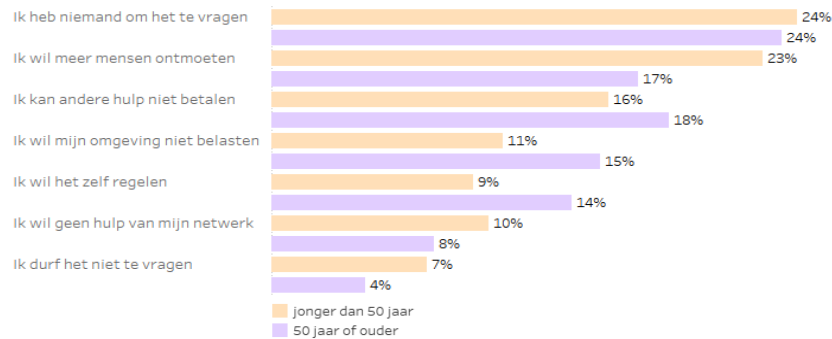
De redenen om hulp te vragen via het platform verschoof in 2020 naar het patroon zoals we dat ook in 2018 zagen:

1. 'Ik heb niemand om het te vragen' (24%). In 2019 stond deze op de 3^e plaats maar kreeg ze bijna dezelfde proportie stemmen (23%).
2. 'Ik wil meer mensen ontmoeten' (19%). In 2019 was dit nog 27%. Het lijkt logisch dat deze minder voorkomend is omdat het in 2020 door corona

simpelweg vaak niet mogelijk was om mensen te ontmoeten, dus dan gebruik je daar ook geen platform voor.

3. 'Ik kan andere hulp niet betalen' (17%). Ook dit is een groot verschil met 2019 waar deze reden nog 24% van de stemmen kreeg.

Opnieuw zijn er nauwelijks verschillen tussen dorp en stad. Hulpvragers onder en boven de 50 jaar verschillen wel wat. Het grootste verschil zit bij de redenen 'Ik wil meer mensen ontmoeten' (respectievelijk 23% en 17%), 'Ik wil mijn omgeving niet belasten' (respectievelijk 11% en 15%) en 'Ik wil het zelf regelen' (respectievelijk 9% en 14%).

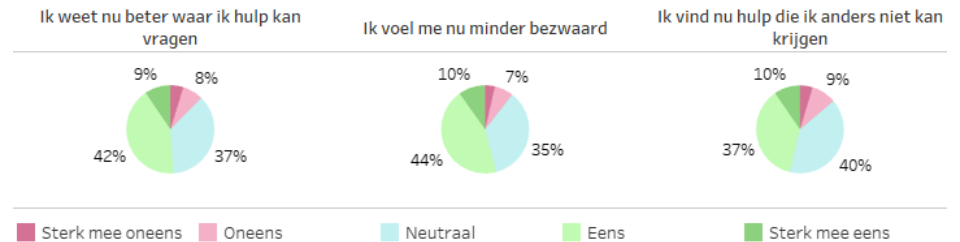
PLATFORM VERHOOGT ZELFREDZAAMHEID

Hoe helpt ons platform met het verhogen van iemands zelfredzaamheid? Als eerste zorgt het ervoor dat **51% van de hulpvragers beter weet waar de hulpmogelijkheden zijn**. Het platform zet alle soorten hulpaanbod in de buurt van de hulpvrager letterlijk op de kaart. Van buurtbewoners die willen helpen tot alle beschikbare welzijnsdiensten. Maar ook vrijwilligerswerk, want ook dat kan helpen om beter te voelen. Voor hulpvragers in de stad blijkt dit effect groter dan voor hulpvragers in een dorp (54% versus 46%). Op zich logisch, aangezien de mogelijkheden in een stad groter zullen zijn dan in een dorp.

Ten tweede verlaagt het platform de **drempel om hulp te vragen voor 54% van de hulpvragers**. Voor 11% helpt het platform niet om de drempel te verlagen. Dat is ook de reden waarom wij ons platform altijd met andere vormen van hulpvragen combineren, zoals lokale fysieke inlooppunten.

⁴ <https://longreads.cbs.nl/nederland-in-cijfers-2020/hoe-eeenzaam-voelen-we-ons/>

Tenslotte geeft **47% van de hulpvragers aan dat ze ook daadwerkelijk hulp vinden die ze anders niet kunnen krijgen**. Bij deze vraag zijn lichte verschillen tussen Noord-, Midden- en Zuid-Nederland zichtbaar: respectievelijk 43%, 48% en 43% van de hulpvragers is het (sterk) eens met deze stelling.

EENZAAMHEID NOG STEEDS GROOTSTE VRAAG

CBS onderzoek uit 2019⁴ gaf aan dat 35% van de Nederlanders zich enigszins tot erg eenzaam voelt. Hoewel er nog weinig cijfers bekend zijn over 2020, is het aannemelijk dat de eenzaamheid in Nederland is gestegen. Zo weten we wel dat het aantal 75+ers die zich matig eenzaam voelde in 2020 significant steeg: van 49% naar 62%⁵.

Dit zien we ook in de big data cijfers over de 2e lockdown: het aantal vragen van particulieren groeit met 95% ten opzichte van vorig jaar. 54% van deze vragen gaat over (sociale) eenzaamheid (wat op ons platform 'gezelschap' of 'maatje' heet). Het aandeel vragen in deze categorie is met 10% gegroeid ten opzichte van vorig jaar. In totaal zijn er ruim 7.000 vragen geplaatst. Overigens is deze categorie al jarenlang de grootste.

"DIT PLATFORM BRENGT MENSEN BIJ ELKAAR EN GEEFT HET GEVOEL DAT JE ER NIET ALLEEN VOOR STAAT."

PROGNOSE 2021: 20% MEER HULP NODIG

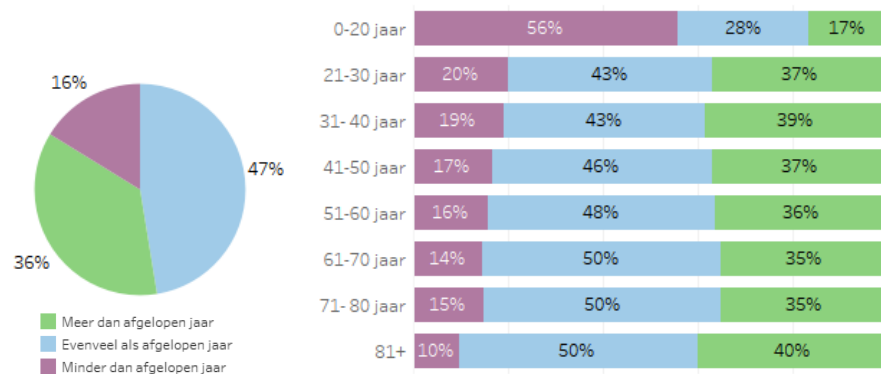
We hebben hulpvragers ook gevraagd of zij in 2021 meer, evenveel of minder hulp nodig verwachten te hebben dan in 2020.

⁵ Monitoring Eén tegen eenzaamheid. J. Knapen, M. Scheffer, H. Boeije 2020.

De meeste hulpvragers verwachten dezelfde hoeveelheid hulp nodig te hebben (47%). **36% van de hulpvragers verwacht meer hulp nodig te hebben.** De overige 16% denkt minder hulp nodig te hebben. Netto is er dus 20% meer hulp nodig. Natuurlijk zegt dit niks over het daadwerkelijke uren hulp die er nodig zijn maar het geeft wel een trend aan.

De leeftijdsgroep 80+ springt hier niet onverwacht bovenuit: 40% van hen verwacht meer hulp nodig te hebben. Hulpvragers onder de 20 jaar verwachten juist veel minder hulp nodig te hebben: 56% verwacht minder hulp nodig te hebben, 28% denkt evenveel en 'slechts' 17% van hen verwacht meer nodig te hebben. Er zijn nauwelijks verschillen tussen dorp, stad of regio in Nederland.

> Hoe vaak verwacht je komend jaar hulp nodig te hebben?

Deze 'prognose' van hulpvragers ligt precies in lijn met die van het vorige onderzoek waar er ook netto 20% meer hulp nodig zou zijn. Interessant is dat we exact deze vraag ook in het coronaonderzoek hebben gesteld. **De hulpvragers waren vlak na de eerste golf positiever gestemd:** 26% van hen verwachtte meer hulp nodig te hebben en 21% verwachtte minder hulp nodig te hebben. Wat netto uitkomt op netto 5% meer hulp.

"IK HAD AL EEN PLAN OM EENZAME OUDEREN UIT MIJN GEBOORTELAND TE HELPEN MET EEN PRAATJE MAKEN MAAR IK HAD GEEN IDEE HOE ZOU IK ZE KUNNEN BEREIKEN; DANKZIJ DIT PLATFORM IS DAT GELUKT!"

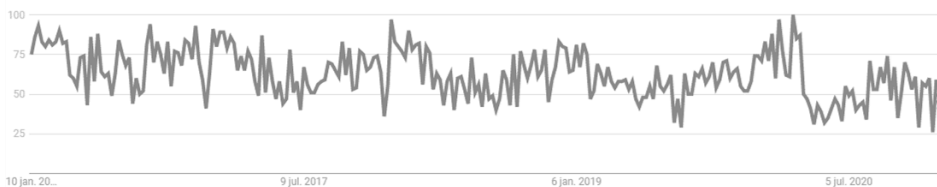
A vibrant and artistic photograph featuring a person as the central subject. The individual is dressed in a dark, long-sleeved jacket heavily splattered with bright, multi-colored paint. They are wearing large, round sunglasses with a colorful, abstract pattern. In their left hand, they hold a massive, fluffy ball of pink cotton candy that dominates the left side of the frame. Their right arm is raised high, pointing upwards. The background is a clear blue sky with wispy white clouds and the dark, bare branches of trees in the upper right corner. The overall mood is celebratory and creative. The text "IMPACT MAKEN" is overlaid in the center in a bold, white, sans-serif font.

IMPACT MAKEN

NOG NOOIT WAS DE HULPBEREIDHEID ZÓ ZICHTBAAR

Vrijwillige Nederland in 2020 meer, minder of evenveel als voorgaande jaren? En wat verwachten we voor 2021? De definitie van vrijwilligerswerk is nu nog belangrijker dan anders doordat corona de sector flink op zijn kop heeft gezet. Het stopzetten van activiteiten, bieden van coronahulp, vanuit huis (online of telefonisch) iets doen... De manieren om het verschil te maken zijn enorm veranderd en **er was nog nooit zoveel aandacht voor elkaar helpen.**

Volgens de meest recente CBS⁶ cijfers heeft 47% van de Nederlanders boven de 15 jaar minimaal één keer vrijwilligerswerk gedaan in 2019. Dat is een kleine daling t.o.v. 2017 (49%). Ook op Google Trends, waar je kunt zien hoe vaak mensen googelen op woorden, zoals op 'vrijwilligerswerk', zie je een dalende trend. In 2020 zie je rond maart nog wel een piek (coronahulp) maar daarna een sterke daling. Op zich logisch want veel vrijwilligerswerk was niet mogelijk.

 Tip: De pieken en dalen in de Google Trend grafiek zijn vakantie- of seizoensgerelateerd. In [deze blog](#) lees je hoe je deze jaarlijks terugkerende seizoens-invloeden kunt inzetten in je voordeel om zo méér vrijwilligers te werven.

GROOTSE ANIMO VOOR VRIJWILLIGERSWERK IN 2021

Vorig jaar waren we door het dolle: voor het eerst in vijf jaar was er meer animo voor vrijwilligerswerk. 32% van de vrijwilligers verwachtte in 2020 méér vrijwilligerswerk te kunnen doen vs 13% die minder verwachtte te kunnen doen. Maar het komende jaar belooft helemaal een goed jaar te worden qua inzet. **Maar liefst 41% van de vrijwilligers verwacht het komende jaar méér vrijwilligerswerk te gaan doen!** En slechts 10% verwacht minder te doen.

Netto betekent dit dat +31% van de huidige vrijwilligers verwacht in 2021 meer vrijwilligerswerk te kunnen doen. Extra leuk: deze waarden zijn in dorpen, steden en diverse delen van Nederland exact gelijk!

Animo voor vrijwilligerswerk zegt nog niets over de daadwerkelijke hoeveelheid uren vrijwillige inzet. Maar het geeft wel een trend weer en die geeft aan dat er kansen liggen het komende jaar!

“ER ZATEN HEEL ERG TOEGANKELIJKE HULPVVRAGEN BIJ, WAARBIJ IK DACHT, DAT IS ZO OP TE LOSSEN OF DOOR MIJ TE DOEN, ZOALS EEN BOODSCHAPJE DOEN VOOR IEMAND IN DE BUURT. DAT MAAKT HET ERG AANTREKKELIJK OM EVEN IETS VOOR IEMAND TE BETEKENEN.”

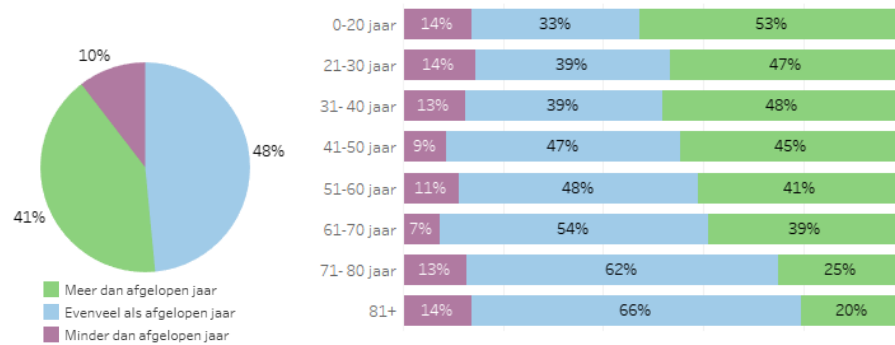
JONGEREN WILLEN DE MEESTE IMPACT MAKEN IN 2021

Goed nieuws: alle leeftijdsgroepen verwachten in 2021 meer te gaan vrijwilligen. Zélfs de 80+’ers die vorig jaar de enige groep was die minder verwachtte te doen. Maar het percentage per leeftijdsgroep dat verwacht méér te kunnen doen in 2021 vertoont een duidelijk verband: hoe jonger, hoe meer impact ‘ambitie’. 53% van de vrijwilligers tot 20 jaar denkt in 2021 meer te vrijwilligen versus 20% van de 80 plussers.

⁶ <https://www.nov.nl/themas/wetenschap/cijfers/default.aspx>

>Hoe vaak denk je het komende jaar vrijwilligerswerk te doen?

11 DAGEN INZET PER VRIJWILLIGER PER JAAR BLIJVEN ONBENUT

Nieuw in dit onderzoek en met een resultaat waar we even sprakeloos van werden: we vroegen vrijwilligers hoeveel extra dagen per jaar ze zich zouden willen inzetten als ze beter passend vrijwilligerswerk zouden vinden. Het gemiddelde komt uit op 22,7 dagdelen (ruim 11 dagen) per vrijwilliger per jaar! Deze vraag is beantwoord door bijna 4.000 vrijwilligers en tezamen zouden zij zo'n 85.000 dagdelen extra kunnen helpen.

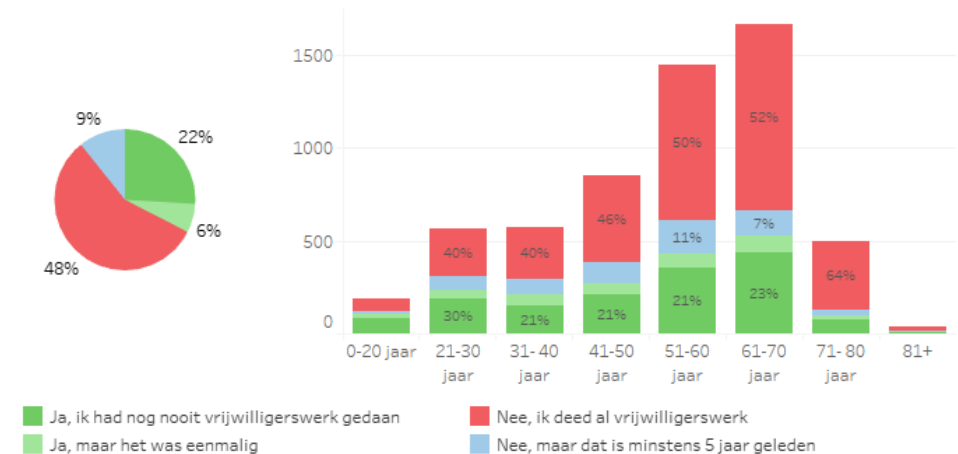
Verschillen tussen stad en dorp of regio's zijn er nauwelijks. Op leeftijdsgebied uiteraard wel: vrijwilligers onder de 20 denken gemiddeld 17 dagdelen per jaar extra terwijl 50- tot 70-jarigen zo'n 26 dagdelen extra per jaar denken te kunnen geven.

Wat helpt vrijwilligers om in 2021 meer te vrijwilligen? **Flexibel je eigen tijden kunnen indelen, zinvol/nuttig vrijwilligerswerk en een ruim aanbod vormen de top 3** die ver boven de andere opties uitsteekt. Zowel flexibiliteit als een ruim aanbod wordt wel minder belangrijk naarmate vrijwilligers ouder zijn.

Interessant is dat we in dit lijstje de ontwikkeling van onze maatschappij goed terugzien. In juni 2020, vlak na de eerste coronagolf, stond veiligheid uit het niets op 1. Inmiddels zijn alle maatregelen geïmplementeerd, zijn we eraan gewend en staat veiligheid op nr. 4 in de lijst. Alleen bij 80 plussers staat deze nog op nr. 1. Het ontmoeten van nieuwe mensen stond in 2019 op 1 maar staat anno 2021 op nr. 5. Dat is nu namelijk een stuk moeilijker met alle coronamaatregelen... Tenslotte stond flexibiliteit in 2019 juist op de 5^e plek waar het nu als meest belangrijk wordt geacht.

43% NIEUWE GEZICHTEN

Maar liefst 43% van de vrijwilligers deed het afgelopen jaar voor het eerst in minimaal 5 jaar vrijwilligerswerk via een van de voorelkaar platformen. Dat is ongeveer gelijk aan 2019 (46%). Er zijn nauwelijks tot geen verschillen tussen dorp/stad of regio in Nederland. Wel zie je een logisch effect van leeftijd: hoe ouder de vrijwilligers zijn, hoe vaker ze al eerder vrijwilligerswerk hebben gedaan.

Overigens zegt 25% van de vrijwilligers die de afgelopen jaren al eerder vrijwilligerswerk deden, dat ze door het platform méér zijn gaan doen. Met name omdat ze iets vonden dat bij hun interesse (39%) of vaardigheden (33%) past, eenmalig/kort duurt (14%) en in de buurt is (13%).

OMDENKEN LEVERT INZET OP

Iedereen kan impact maken. Ook mensen die als 'hulpvrager' van ons platform gebruik maken. Maar liefst 32% van hen blijkt dat al te doen en nog eens **31% staat hiervoor open** maar heeft dan wel passend aanbod (26%) of wat extra hulp (5%) nodig. 32% geeft aan dat dat helaas niet gaat en slechts 5% geeft eerlijk aan hierin geen interesse te hebben.

Dit blijkt naast een extra potentieel aan vrijwillige inzet daarbij óók de hulpvraag op te lossen: **23% van de hulpvragers die vrijwilligerswerk deden, losten hiermee helemaal hun vraag op.** Voor 33% van hen loste het de vraag deels op en voor 44% loste

vrijwilligerswerk de vraag niet op. De omdenkpotentie is iets gegroeid, vorig jaar gaf 55% nog aan dat vrijwilligerswerk doen hun vraag niet oploste.

“Dat 56% van de hulpvragers zijn vraag (deels) kan omdenken in vrijwilligerswerk, en dat dit groeit, vind ik een geweldig voorbeeld van zelfredzaamheid. Het is verleidelijk om hulpvragers bij het handje te nemen, zeker als er zoveel hulpaanbod is nu tijdens corona. Maar te veel begeleiding kan verstikken, initiatiefloos of afhankelijk maken.

Omdenk dus eigenlijk ook jouw professionele rol en zet bijvoorbeeld in op het ondersteunen van vrijwilligerswerk doen in plaats van helpen. Helpen versterkt de mens en geeft een missie, alleen maar geholpen worden kan afhankelijk maken. Natuurlijk wel even kijken bij wie dit wel of niet past!”

Prof. dr. Lucas Meijs

Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM)

In de stad is het omdenk effect sterker: 26% van de hulpvragers loste zijn hulpvraag helemaal op versus 18% van de hulpvragers in een dorp. Omdat het omdenken van hulpvragers naar hulpaanbieders goed past bij sociale vragen (als je een maatje zoekt, kun je ook een maatje zijn) en omdat in steden eenzaamheid iets vaker voorkomt, ligt dit in de lijn der verwachtingen. Wat niet verklaard wordt, zijn de verschillen tussen Noord-, en Zuid-Nederland. In Zuid-Nederland gaf 19% van de hulpvragers aan hun hulpvraag helemaal op te lossen door zelf vrijwilligerswerk te doen vs 27% van de hulpvragers in het Noorden.

IMPACT OP DE WERELD, EEN ANDER ÉN JEZELF

Met vrijwilligerswerk maak je het verschil. Voor de wereld, een ander maar ook jezelf. Het heeft ook invloed op hoe je naar de wereld, een ander en jezelf kijkt:

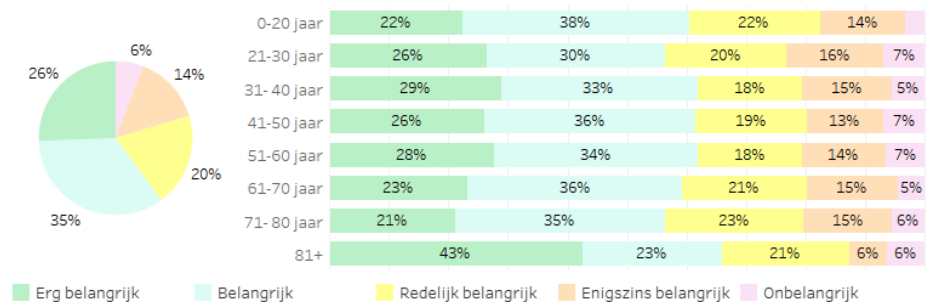
- **54% kijkt positiever naar zichzelf.** Bij vrijwilligers tussen de 30 en 40 is dit effect van vrijwilligerswerk het hoogst: 67% geeft aan positiever naar zichzelf te kijken. Na je 50^e sta je er blijkbaar ook wat nuchterder in maar alsnog kijkt 40% van deze leeftijdsgroep positiever naar zichzelf door vrijwilligerswerk.
- **30% kijkt positiever naar zijn of haar buurt.** Ook hier zie je een groot verschil in leeftijd: vrijwilligers onder de 50 zijn een stuk positiever (39%) dan boven de 50 jaar (24%). Steden en dorpen ontlopen elkaar niet veel al zijn steden iets positiever (31%) dan dorpen (28%).

- **28% positiever naar Nederland.** Vrijwilligers onder de 50 positiever (37%) dan ouder dan 50 jaar (22%). Hier zien we ook een verschil tussen Noord-Nederland (24%) en Midden-Nederland (29%).
- **22% kijkt positiever naar de wereld.** Wederom zijn 50-ers positiever dan 50+’ers (respectievelijk 16% en 32%).

VRIJWILLIGERSWERK WERKT IN 49% ALS EENZAAMHEIDSOPLOSSING

Een mooie bijvangst van vrijwilligerswerk doen is het ontmoeten van nieuwe mensen en daarmee het tegengaan van eenzaamheidsgevoelens. Dat dat voor veel mensen geldt, blijkt uit het feit dat **61% van de vrijwilligers zegt dat het opdoen van nieuwe contacten (en zo eenzaamheid tegen te gaan) belangrijk tot zeer belangrijk is in hun keuze voor vrijwilligerswerk.** Slechts voor 6% is het onbelangrijk in hun keuze. Ook lijkt dit redelijk universeel: de leeftijdsgroepen schelen maximaal 5% van het gemiddelde en dorp/stad of regio’s in Nederland nog minder.

> Hoe belangrijk is nieuwe contacten opdoen/eenzaamheid in jouw keuze voor vrijwilligerswerk?

Het is daarom ook extra fijn om te zien dat **49% aangeeft dat vrijwilligerswerk ook daadwerkelijk heeft geholpen om gevoelens van eenzaamheid te verminderen.** Slechts 11% geeft aan dat het niet heeft geholpen. De andere vrijwilligers geven aan dat het enigszins of redelijk heeft geholpen. Hier zien we wel een verschil dat samenhangt met de leeftijd van vrijwilligers: hoe ouder, hoe meer profijt, met uitzondering van de 70+’ers.

A woman with long dark hair and glasses is blowing confetti. She is wearing a light blue denim jacket and a colorful beaded bracelet. The background is a vibrant, abstract composition of pink, teal, and purple geometric shapes. The confetti is multi-colored and scattered throughout the scene.

**MATCHES, ONTMOETINGEN
& IMPACT**

IN 2020 MEER MATCHES, MAAR VÉÉL MINDER INZET

Corona heeft misschien nog wel meer effect gehad op de daadwerkelijke inzet dan op de hulpbereidheid van Nederland. Er vond een record aantal matches op het platform plaats: 93.000 stuks. Dat is 22% meer dan 2019.

17% van de matches is gemaakt op eenmalige activiteiten. Dat is **70% meer dan vorig jaar**. Over het hele jaar zijn de meeste matches gemaakt in de categorie maatjes & buddy's (26%), gezelschap (20%), erop uit (14%), activiteitenbegeleiding (13%) en boodschappen (11%).

Maar het grootste corona-effect vond plaats op de mogelijkheden voor inzet. Uit dit onderzoek bleek **dat aantal dagdelen vrijwillige inzet per match in 2020 spectaculair kelderde**: van gemiddeld 27 dagdelen per match in 2019 naar 5 dagdelen per match in 2020. Ook het aantal dagdelen inzet per vrijwilliger per jaar daalde van 71 naar 24.

De reden lijkt simpel: er was in het grootste gedeelte van 2020 simpelweg minder vrijwilligerswerk mogelijk omdat veel reguliere activiteiten werden stopgezet en sociaal contact tot een minimum begrensd werd. De activiteiten die nog wel konden, waren ook korter van aard. Dat zie je aan het aantal dagdelen per match die in verhouding harder dalen dan het aantal dagdelen per vrijwilliger.

Hoe oud je bent, heeft ook nog invloed om hoe vaak je je (kunt) inzet(ten). De leeftijdsgroep 30-40 jarigen doen gemiddeld het minste met 22 dagdelen per jaar. De leeftijdsgroep 60-80 jarigen helpen gemiddeld het vaakst met 26 dagdelen per jaar. In regio of stad/dorp zaten nauwelijks verschillen.

*“Dit onderzoek laat zien dat een platform zoals NLvoorelkaar erg sterk is in het aantrekken van nieuwe gezichten om hen te verleiden tot het leveren van een **kleine bijdrage**. 43% van de respondenten geeft namelijk aan geen vrijwilligerswerk gedaan te hebben in de afgelopen 5 jaar of zelfs nog nooit.*

Naar de analogie van innovatie (nieuw voor de wereld, nieuw voor de sector of nieuw voor de organisatie) zien we hier dan NLvoorelkaar vrijwilligerswerk innoveert op al die drie vlakken: het mobiliseert mensen die nog nooit vrijwilligerswerk hebben gedaan, activeert mensen die al eens actief zijn geweest maar nu voor het eerst een platform gebruiken en koppelt mensen aan maatschappelijke organisaties die nog niet bekend zijn.”

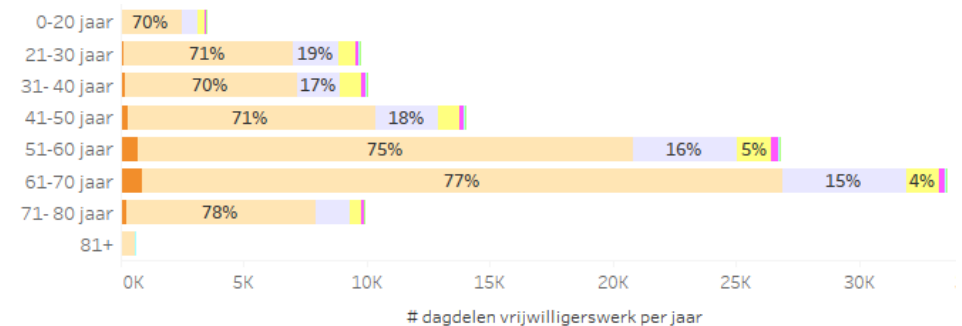

Prof. dr. Lucas Meijs

Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM)

ODE AAN DE 60-PLUSSERS DIE 65% VAN DE VRIJWILLIGE INZET REALISEREN

Het is geen geheim dat 60-plussers veel vrijwilligerswerk verrichten maar wist je dat deze groep 65% van alle dagdelen vrijwillige inzet in dit onderzoek realiseren?

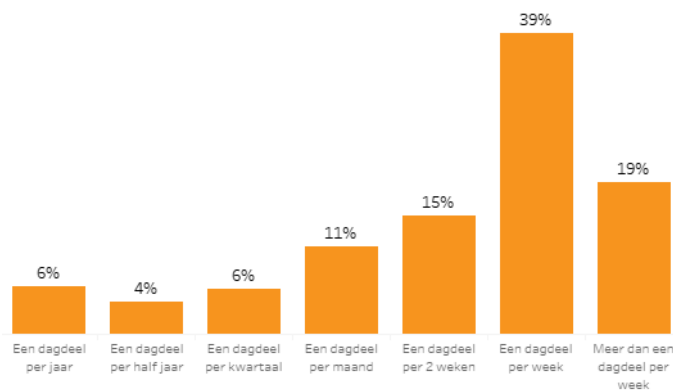
Logisch ook want deze doelgroep heeft vaak de meeste tijd. Na je pensioen is het makkelijker om een paar uur vrij te maken om te helpen. Maar ook het geven van je tijd aan een ander of goed doel is iets waarin je moet groeien.

Prof. dr. Lucas Meijs vergelijkt het altijd met een baby die leert lopen. Gaan staan, de eerste stapjes zetten en zelf gaan lopen kosten veel tijd. Ouders moedigen veel aan. En

op den duur loop je automatisch, zonder er bij na te denken, makkelijk 10.000 stappen per dag. Dat was niet gelukt zonder dat grote applaus bij die eerste stap. Dat geldt bij vrijwilligerswerk net zo.

De 60-plussers zijn ook diegenen die zich het regelmatigst inzetten. Gemiddeld doet 75% van hen elke week een dagdeel vrijwilligerswerk. Dat is veel, want over alle vrijwilligers heen doet bijna 40% van hen elke week vrijwilligerswerk en nog eens 19% geeft zelfs meer dan een dagdeel per week aan anderen. Overigens komt 'meer dan een dagdeel per week' uit op 2,9 dagdelen per week. Er zijn hier weer nauwelijks verschillen tussen regio's in Nederland.

> Hoeveel dagdelen per jaar doe jij vrijwilligerswerk?

“MIJN MOOISTE ERVARING IS DAT EEN GEPENSIONEERDE MAN VERTELDE DAT HIJ VIA HET PLATFORM VEEL NIEUWE MENSEN HAD ONTMOET. EN; HIJ KIEST ALLEEN DE KLUSSEN DIE HIJ LEUK VOND, DUS HIJ VOND HET EEN WIN - WIN”

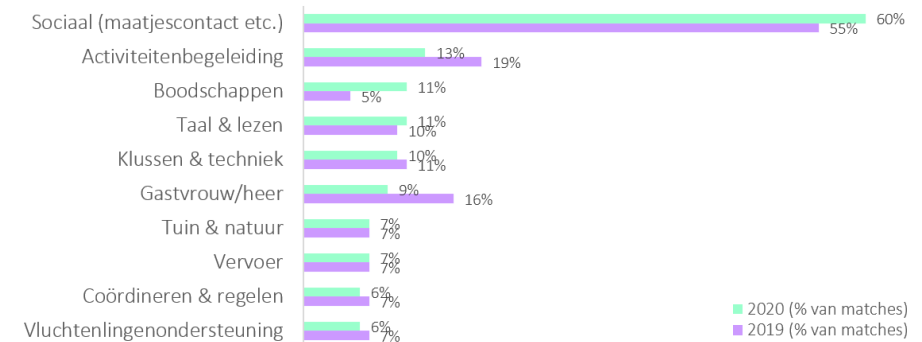

MEEST POPULAIR IN 2020

Waar heeft Nederland zich het meest voor ingezet in 2020? In totaal maakten we bijna 93.000 matches. En zoals andere jaren zetten de meeste vrijwilligers zich in 2020 in voor sociaal contact: als maatje, samen erop uit etc. 60% van de gerealiseerde matches via ons platform vallen in deze categorie. Dat zijn bijna 30.000 matches! In vergelijking met vorig jaar zie je dat dit groeit, niet alleen in aantallen (207% meer matches) maar

ook het aandeel van deze categorie binnen alle gemaakte matches (van 55% in 2019 naar 60% in 2020).

Opvallend is de **daling** van het aantal matches in de categorie **activiteitenbegeleiding** (van 19% van de matches in 2019 naar 13% in 2020) en **gastvrouw/heer** (van 16% naar 9%). De oorzaak is ook hier weer het coronavirus, dat dit type vrijwilligerswerk voor een groot deel van het jaar belemmerde of gecompliceerd maakte. Boodschappen is de andere kant van de medaille: hier zijn in 2020 274% meer matches op gemaakt dan in 2019 en het aandeel matches stijgt dan ook van 5% naar 11%.

Tenslotte is het aandeel eenmalige activiteiten in 2020 populair: **17% van alle matches wordt gemaakt op eenmalig vrijwilligerswerk versus 10% in 2019**, een groei van 70% die volledig 'ten koste gaat' van vrijwilligerswerk waar regelmatig iemand nodig is. Aan de inzetfrequentie 'soms' verandert in 2020 niets ten opzichte van 2019. Naar alle waarschijnlijkheid is de oorzaak zowel de toegenomen wens van vrijwilligers om flexibeler te zijn als corona waardoor er ook veel meer eenmalig aanbod was. Onze tip: neem het zekere voor het onzekere en speel in 2021 met deze flexibilitateitswens!

ELKE REACTIE DIE IK SPONTAAN ONTVANG VAN EEN VRIJWILLIGER OF DIE IK AANSCHRIJF, MAAKT MIJ HEEL BLIJ! ER ZIJN OOK VEEL TOFFE VRIJWILLIGERS DIE ZICH AANMELDEN OF REAGEREN OP MIJN SCHRIJVEN. IK HEB AL MOEDIE MATCHES MOGEN MAKEN! HEEL BLIJ MET NLVOORELKAAR!

AFSLUITING DOOR PROF. DR. LUCAS MEIJS

“Dit onderzoek geeft een bijzonder actuele kijk op vrijwillige inzet en vrijwilligerswerk in Nederland. Hoe het er nu voorstaat, na 9 maanden corona én hoe het zich in de nabije toekomst kan ontwikkelen. Ook de grootte van het onderzoek met bijna 14.000 respondenten en de brede verspreiding over de hele vrijwilligerswerk sector maakt dit voor mij een interessante bespiegeling van onze maatschappij. Want elkaar helpen gaat ons allemaal aan, juist nu.

Hieronder neem ik je graag mee in een korte nabeschuiving: welke inzichten uit het onderzoek vind ik bijzonder, leuk, opvallend, herkenbaar (of juist niet). En tenslotte deel ik graag mijn tips zodat we samen klaar zijn voor 2021.

Nabeschuiving

- De enorme groei én breedte van het hulpaanbod alsmede **de intentie om in 2021 nog meer te helpen én het onbenutte potentieel** vind ik een van de mooiste inzichten van dit onderzoek. Met betrekking tot het onbenutte potentieel: natuurlijk is er per definitie onbenut potentieel als werkelijk iederéén wil helpen. Maar we zien ook dat er nog heel veel hulp nodig is die nu niet ingevuld wordt. En daar kunnen we als sector wel iets aan doen. Want als we hier niks mee doen, gebeurt er ook niks met het onbenutte potentieel. Dat is pure verspilling! Maar wie weet wat er gebeurt als we het wel proberen te mobiliseren? Of dat nou 11 dagen inzet per persoon per jaar oplevert, of 5 of 20 dagen... wie weet wat de mogelijkheden zijn! Zie de Tips hieronder als je benieuwd bent hoe we dat zouden kunnen doen.
- In dit onderzoek zie je een doorzettende **verschuiving van organisatie-gefocusst naar vrijwilliger-gestuurd**. Bijvoorbeeld in de bevinding dat maatschappelijke organisaties steeds meer open en uitnodigend willen werven. Deze verschuivende focus is een belangrijk onderdeel van wat we Vrijwilligersmanagement 2.0 noemen. De beweging van Vrijwilligersmanagement 1.0 ('one size fits all' benadering, waarbij context van de situatie, organisatie, vrager en vrijwilliger nauwelijks een rol speelt)

naar 2.0 (waarbij de genoemde factoren zorgen voor een gediversifieerd beleid) is al een tiental jaar aan de gang maar gaat erg langzaam. Bijzonder om te zien dat dit nu zo zichtbaar wordt, mogelijk door corona?

- **Flexibiliteit** is er ook zo een die al tientallen jaren in onderzoek terugkomt als wens. Het lijkt er nu wel op dat die roep ook steeds duidelijker herkend wordt in de uitvoering. Daarom is het goed om je te realiseren om wat voor flexibiliteit het gaat: uit dit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat het indelen van je tijden belangrijk is, maar denk ook aan bv. het takenpakket (sluit aan bij wat iemand wil doen!). Flexibiliteit betekent ook niet alleen maar eenmalige activiteiten. Het kan - juist nu we ons vervelen in de lockdown- óók een groot project met een einddatum zijn.
- **Jongeren willen duidelijk wél vrijwilligerswerk doen en de sector vergriest helemaal niet**. Een mooi statement waar ik achter sta, maar wel wat uitleg aan toe moet voegen. Nederland vergriest. En omdat de helft van Nederland vrijwilligt, vergrijzen zij ook mee. Maar zeker niet sneller dan de demografische trend! Dat zie je in dit onderzoek bij de nieuwe gezichten en de leeftijd van deze vrijwilligers. Waar je wel een sterke vergrijzing ziet, is als je naar de totale gerealiseerde uren vrijwilligerswerk vanuit de leeftijdsgroepen kijkt. Logisch ook: na je pensioen haal je met gemak 8 uur of meer vrijwilligerswerk per week terwijl jongeren (als in: onder de 50) echt moeten prioriteren om gemiddeld 2 uur per week hiervoor vrij te maken. Daarom is dat applaus voor jongeren die starten met vrijwilligerswerk ook zo belangrijk: nieuw gedrag heeft aanmoediging nodig. Vergelijk het met een baby die met enthousiaste aanmoediging zijn eerste stapjes durft te zetten.
- Ik vind het fascinerend dat er relatief **weinig verschillen zijn tussen leeftijd/regio/stad of dorp**. Daarom heb ik met NLvoorelkaar afgesproken dat we in een volgend onderzoek gaan (proberen te) ontdekken wat nou wél bepalende factoren zijn voor het doen van vrijwilligerswerk. Wordt vervolgd!

Tips

1. **Houd het virtuele overeind**, ook als corona de wereld uit is. De digitale revolutie is door de situatie nu met spoed geïmplementeerd in de vrijwillige sector. Maar het helpt je ook om jongere generaties te mobiliseren, vrijwilligerswerk toegankelijker te maken, makkelijk contact te houden met iedereen, efficiënt te organiseren etc. Dus blijf het in stand houden naast je reguliere activiteiten, ook als straks alles weer bij het oude is.
2. **Ga uit van wat mensen willen doen** in plaats van wat jij nodig hebt. Dat maakt vrijwilligerswerk niet alleen inclusiever en toegankelijker voor iedereen maar

ook duurzamer. Want als je doet wat je leuk vindt, dan zul je er logischerwijs ook langer mee doorgaan.

Dat vraagt wel een open denkwijze en wat creativiteit en flexibiliteit. Misschien vind je niet direct die vrijwilliger die elke vrijdag kan, maar wel een bedrijfsteam dat sámen de vrijdagactiviteit wil adopteren. En misschien krijg je bij een open uitnodiging om te helpen wel te veel aanmeldingen... maar dat is niet erg als je uitgaat van wat anderen willen doen en kunnen bijdragen. Als ze niet passen in je vacature, dan maak je toch samen een nieuwe?

3. **Creëer momenten van vrijwillige inzet.** Deze crisis toont net als elke voorgaande én nog komende crisis aan dat we allemaal massaal willen helpen als er iets speelt in de maatschappij. Maar ook blijkt telkens dat we daar als sector (te) traag op reageren. De Nederlandse poldercultuur maakt dat een officieel beleid maar ook een vrijwilligersactiviteit later geregeld is dan het initiatief van mensen zelf.

Hieruit volgen eigenlijk 2 tips:

- **Wees voorbereid op 'crisis 'aanbod.** Bij elke grote of kleine 'crisis' zullen mensen iets willen doen dus zorg dat je een plan hebt voor dit soort momenten om gebruik te maken van de energie die in de samenleving ontstaat. Een voorbeeld: de dag na de rellen tegen de avondklok hielpen inwoners massaal met het opruimen van de rommel. Dat was te voorspellen en je kunt hierop inspelen door bv een opruimactie te organiseren, te steunen of te delen op social media.
- **Maak zelf momenten van vrijwillige inzet.** We leren uit deze situatie ook dat wij Nederlanders het gewoon heel fijn vinden om samen ergens de schouders onder te zetten. Dus waarom creëren we die momenten niet (vaker) zelf? Een mooi voorbeeld een NLdoet. Waarom organiseren we niet óók een lokale variant daarvan in het najaar, als alle tuintjes winterklaar moeten worden?

Ik wens je heel veel succes én plezier in 2021!”

Prof. dr. Lucas Meijs

Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM)

BLIJF OP DE HOOGTE

Het doorlezen van dit trendrapport is een goede eerste stap om je voor te bereiden op 2021. Toch is het minstens zo belangrijk om zelf je ogen open te houden en (uit) te kijken naar kansen en uitdagingen. Behoud je focus op je belangrijkste doelstellingen en, niet te vergeten, plezier in je werk. Mooier werk dan dit bestaat er immers niet :-)

Wij hebben zin in 2021. Jij ook? Blijf op de hoogte van de ontwikkelingen, nieuwste onderzoek, slimme tips en meer.

Meld je aan op: zakelijk.nlvoorelkaar.nl/blog
(maximaal 1 mailtje per maand)

BIJLAGE

OVER NLVOORELKAAR

Met NLvoorelkaar hebben we een grote droom: ervoor zorgen dat iedereen de hulp en aandacht krijgt die hij verdient. Nu én in de toekomst.

Wij geloven dat iedereen iets te bieden heeft waar een ander om verlegen zit. Een vlotte babbel, sterke arm, handige hand, wijze raad, sportieve blik of organisatietalent. Daarom inspireren en faciliteren wij met innovatieve techniek en campagnes iedereen om zijn tijd of talent in te zetten voor een ander. Want als we allemaal één ander helpen, dan is iedereen geholpen.

En iets goeds doen levert naast een mooiere, toekomstbestendige samenleving ook gewoon een heel goed gevoel op: twee vliegen in één klap. Oftewel: helpen maakt happy!

Inmiddels is NLvoorelkaar.nl met 59 aangesloten partners, 141.000 deelnemers, 11.000+ maatschappelijke organisaties, 9.000+ openstaande hulpvragen/vrijwilligersklussen en meer dan 2 miljoen websitebezoeken per jaar uitgegroeid tot het grootste platform voor vrijwillige inzet in Nederland. Elke 4 minuten maken we twee mensen happy met een perfecte match!

Meer weten over NLvoorelkaar – de organisatie, ons team, onze missie of de nieuwste resultaten? Lees verder op [NLvoorelkaar.nl/zakelijk](https://nlvoorelkaar.nl/zakelijk).

OVER HET ONDERZOEK

Het onderzoek waarop dit rapport is gebaseerd, is uitgevoerd door NLvoorelkaar.nl in samenwerking met prof. dr. Lucas Meijs, Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM).

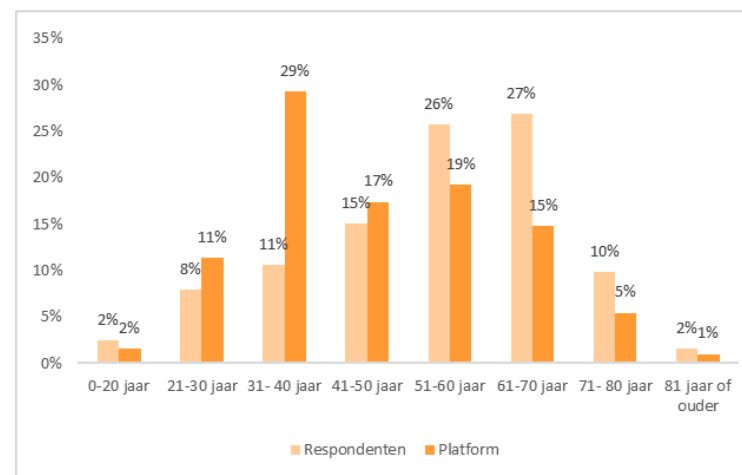
Het onderzoek is in de vorm van een online vragenlijst uitgezet per e-mail onder alle deelnemers van NLvoorelkaar en de lokale varianten van het platform zoals Haarlemvoorelkaar.nl. 98.687deelnemers met een actieve status zijn benaderd.

De vragenlijst is in blokken aangeboden, afhankelijk van gegeven antwoorden kregen respondenten vragen wel of niet te zien. Een vrijwilliger beantwoordde bijvoorbeeld alleen de vragen over vrijwilligerswerk doen. Het onderzoek is 24 november 2020 uitgezet en in december gesloten en geanalyseerd.

RESPONS EN BETROUWBAARHEID

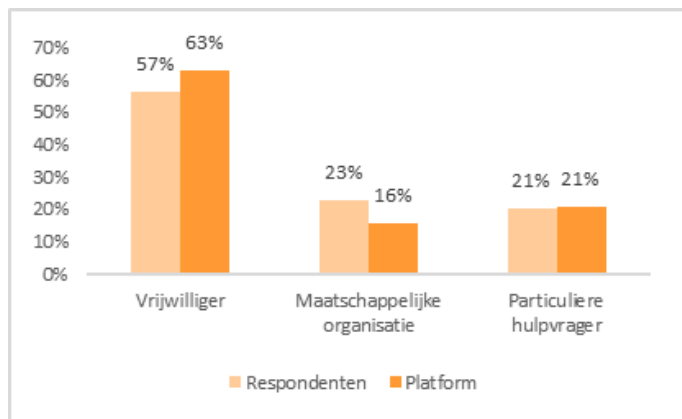
13.926 respondenten vulden de vragenlijst in (responspercentage: 14,0%). De betrouwbaarheid van het onderzoek is *zeer goed* (betrouwbaarheidsniveau 99% met een foutmarge van 1%).

De leeftijdsverdeling van de responsgroep en die van het platform is als volgt (zie onderstaande grafiek). Extra leuk is dat er meer dan 200 respondenten ouder dan 80 bij waren dit jaar!

Gemiddeld bleken respondenten iets ouder te zijn dan platformdeelnemers. Dit is inherent aan de gebruikte methodiek van vragenlijst onderzoek.

In dit onderzoek gaf 57% van de respondenten aan een vrijwilliger te zijn. Op de platformen van NLvoorelkaar zijn gemiddeld 63% van de deelnemers vrijwilliger. Deze groep is dus iets ondervertegenwoordigd.

De grootte van de responsgroep (13.926 respondenten) maakt dat dit onderzoek één van de grootste onderzoeken naar vrijwillige inzet in Nederland is. Ook is de respons zeer goed. De resultaten zijn daarmee zeer betrouwbaar.

Houdt er desalniettemin wel rekening mee dat dit onderzoek is uitgevoerd onder de *huidige deelnemers* van het platform. Deelnemers zijn al bekend met een platform (online), vrijwilligerswerk etc. Vergeet deze 'bias' dus niet mee te nemen bij het toepassen van de inzichten uit dit onderzoek.

Helpen maakt je happy en NLvoorelkaar helpt daar graag mee.

info@nlvoorelkaar.nl
+31 888 000 603

www.nlvoorelkaar.nl
www.nlvoorelkaar.nl/zakelijk